

**İRADEME
DOKUNMA**

Esenyurt, Batman, Mardin ve Halfeti Belediyelerine Kayyım Atamaları

Hak İhlalleri ve Gözlem Raporu

Kasım 2024

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ ESENYURT, BATMAN, MARDİN VE HALFETİ BELEDİYELERİNE

KAYYIM ATAMALARI HAK İHLALLERİ VE GÖZLEM RAPORU

Bu rapor 31 Ekim 2024 tarihinde İstanbul Esenyurt Belediye Başkanı Ahmet Özer'in görevden alınıp aynı gün tutuklanması ve yerine kayyım atanması ve sonrasında yaşanan olaylara ilişkin İHD Eş Başkanı Eren Keskin, İstanbul Şube Başkan Gülseren Yoleri, MYK üyeleri Selahattin Okçuoğlu, Mehmet Acettin, İstanbul Şube yöneticileri Oya Ersoy, Gülendamar Özdemir ve TİHV İstanbul temsilcisi Ümit Efe'nin Esenyurt'ta yaptıkları tespit ve açıklamalar ile İstanbul Şubesi'ne yapılan başvurular,

4 Kasım 2024 tarihinde Mardin Belediye Başkanı Ahmet Türk, Batman Belediye Başkanı Gülistan Sönük ve Halfeti Belediye Başkanı Mehmet Karayılan'ın görevden alınıp yerine kayyım atanması sonrasında 04.11.2024- 11.11.2024 tarihleri arasında Batman, Mardin ve Urfa Şubemizin hazırladığı ön raporlar ile araştırmalar ve incelemelerde bulunmak üzere oluşturulan heyetimizin gözlemleri ile sosyal medya ve basına düşen işkence ve kötü muamele görüntüleri yer almıştır.

Şubelerimizin alanda bizzat gözlemlerinin yanı sıra İHD merkezi düzeyde bir heyet oluşturarak; Mardin, Batman ve Halfeti'de araştırma ve incelemelerde bulunmuştur. Heyetimiz İnsan Hakları Derneği Eş Genel Başkanı Hüseyin Küçükbalaban, Doğu ve Güneydoğu Bölge temsilcisi M. Tahir Saçaklı, İnsan Hakları Derneği Amed Şube Eş Başkanı Ercan Yılmaz, İHD Batman Şube Eş Başkanları Rümeyza Deniz Kaya ve Ahmet Şiray, MYK üyesi M. Zeki Tangüder, İHD Batman Şube Yönetim Kurulu üyeleri, İHD Mardin Şube Eş Başkanı Veysi Parıltı, İHD Mardin Şubesi Yönetim Kurulu Üyeleri, İHD Urfa Şube Eş Başkanları Zeynep Dilek Polat ve İsmail Tural, İHD Urfa Şube üyeleri, Adıyaman Şube Eş Başkanı Halil Halhallı, İHD Antep Şube Başkanı Bahri Oğuz ve İHD Antep Şube Yönetim Kurulu üyeleri ile çok sayıda İHD üyesi ve TİHV Diyarbakır temsilcisi Murat Aba'nın katılımı ile oluşturulmuştur.

04.11.2024 tarihlerinde İçişleri Bakanlığı kararı ile DEM Parti yönetimindeki Batman Belediyesi, Mardin Büyükşehir Belediyesi ve Halfeti Belediyesine kayyım atanmıştır. 31 Mart 2024 tarihinde yerel seçimlerde % 57,40 oy alarak seçilen Mardin Büyükşehir Belediye Eş Başkanı Ahmet Türk, % 64,52 oy alarak seçilen Batman Belediye Eş Başkanı Gülistan Sönük ve % 39,45 oy alarak seçilen Halfeti Belediye Eş Başkanı Mehmet Karayılan görevden alınmıştır. Açıklamada belediye başkanlarının "geçici bir tedbir olarak" İçişleri Bakanlığı'nca görevden uzaklaştırıldığı belirtilmiştir.

Kayyım atama işleminin dayanağı olarak Anayasanın 127. Maddesinin 4. Fıkrasının son cümlesi geçmektedir. Burada "görevle ilgili bir suç sebebiyle" İçişleri Bakanı kararıyla geçici görevden uzaklaştırma kararı verilebileceği yazılıdır. Nitekim 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 47. Maddesinde de paralel bir düzenleme yer almaktadır. Yasal düzenleme bu olmasına rağmen 15 Temmuz 2016'da gerçekleşen darbe girişimi sonrasında oluşturulan olağanüstü düzen ve Kanun Hükmünde Kararnamelerle devleti yönetme uygulamasıyla birlikte yeni bir yasa ortaya çıkarılmıştır. 674 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile eklenen ardından 6758 sayılı kanunla yasalaşan 45. Maddenin 2. Fıkrasında tarafınıza yeni bir yetki ihdas edilmiştir. Bu yetki "terör veya terör örgütlerine yardım ve yataklık suçları sebebiyle görevden uzaklaştırma durumunu düzenlemektedir. Söz konusu düzenlemenin demokratik hukuk devleti ilkeleriyle çeliştiği or-

tadadır. Kaldı ki Kanun Hükümünde Kararnamelerle bir devletin yönetilmesi de hukuk ve demokrasi ilkeleriyle bütünüyle çelişmektedir. Görevden uzaklaştırılan tüm belediye başkanlarının masumiyet karinesinden yararlanması ana ilkesi zedelenmiştir.

Hiçbir belediye başkanı hakkında kesinleşmiş bir yargı kararı bulunmamasına rağmen halkın iradesiyle seçilmiş söz konusu belediye başkanlarının görevden alınarak, belediyelere kayyum atanması anti demokratik bir uygulama olmuştur. Gerek Türkiye Cumhuriyet Devleti'nin Anayasası ve iç hukuk düzenlemeleri gerekse altına imza attığı uluslararası sözleşmelerle bütünüyle çelişen bu uygulamanın kabul edilebilir bir yanı olmadığı gibi toplumsal ilişkilerin gerginleşmesine de neden olan bir uygulama olarak karşımıza çıkmaktadır.

4-11 Kasım tarihleri arasında ulaşabildiğimiz gözaltı ve tutuklananların sayısı şu şekildedir: Batman'da 70'i çocuk olmak üzere en az 250 kişi gözaltına alınmış, bunlardan 10'u çocuk olmak üzere aralarında engelli kişilerin de olduğu 25 kişi tutuklanmıştır.

Mardin'de 7'si çocuk 15 kişi gözaltına alınmış, bunlardan 1'i çocuk 2 kişi tutuklanmıştır.

Halfeti'de 16 kişi gözaltına alınmış, bunlardan 10 kişi tutuklanmıştır. 10 Kasım tarihinde İçişleri Bakanı'nın yaptığı resmî açıklamaya göre kayyum protestolarında Türkiye genelinde 253 kişinin gözaltına alındığı ifade edilmiştir.

İstanbul'da Esenyurt Belediye Başkanı Ahmet Özer'in gözaltına alınıp tutuklanması ve yerine kayyum atanması sonrası yaşanan protestolarda çok sayıda kişi gözaltına (gözaltına alınanların sayısı tespit edilememiştir) alınmış ve gözaltına alınanlardan tutuklananlar olmuştur. Esenyurt kayyum protestolarında tutuklananlardan Bakırköy Kadın Kapalı Cezaevinde tutulan T.A ile İHD Avukatlarının yapmış olduğu görüşmede avukatlara işkence ve kötü muamele gördüğünü belirtmiştir. Ayrıca avukat arkadaşlarımız T.A'nın yüzünde ve vücudunda işkence ve kötü muamele izlerini fiziken de bizzat görmüşlerdir.

İnsan Hakları Derneği İstanbul Şubesi 31.10.2024 Tarihinde Esenyurt Belediyesine Atanan Kayyum Sonrası Gerçekleşen Toplumsal Olaylarda Yaşanan İhlallere İlişkin Açıklamaları

İHD Eş Başkanı Eren Keskin, İstanbul Şube Başkan Gülseren Yoleri, MYK üyeleri Selahattin Okçuoğlu, Mehmet Acettin, İstanbul Şube yöneticileri Oya Ersoy, Gülendam Özdemir ve TİHV İstanbul temsilcisi Ümit Efe'nin 31 Ekim 2024 tarihinde Esenyurt'ta gözlemde bulunmuş ve de bir açıklama yapmışlardır.¹

Heyetin ilk gözlemleri şu şekildedir:

“Esenyurt resmen polis ablukasına alınmıştı, polis barikatını aşarak belediyenin önünde açıklama yaptık. Bizden sonra CHP belediyenin önünde kitlesel açıklama yapacaktı, fakat izin verilmedi. CHP de bunun üzerine kitlesini meydana çağırdı. CHP kitlesini meydana çağırmasından sonra DEM Parti de üyelerini meydana açıklama yapmaya çağırdı. Doğal olarak CHP ve DEM ve

¹<https://x.com/ihdistabul/sttus/1851937388936704298?t=qK7mBjVPNg4PxBiVfhtZhA&s=08>

bileşenleriyle meydana bir araya gelmiş oldular. Polis saat 14.00'e kadar kimseyi meydana sokmadı. Özgür Özel ve CHP'nin girişimleri sonrası meydan açıldı.

Esenyurt meydanı resmen abluka altındaydı. Tek kapıdan içeri girebildik. Her yeri kapatmışlardı. İşine ve evine gitmek isteyen insanlarda resmen mağdur edildiler. Kitlenin çoğalmasıyla ablukaya alınan meydanın etrafı biraz açıldı. Bu arada Özel Tim ekipleri de dikkat çekiciydi. Özgür Özel konuşurken arkasında uzun namlulu silahlı ekip duruyordu. Canlı yayınlanmasından dolayı timler geri çekildi. Milletvekillerin ve belediye meclis üyelerinin belediye binasına görmesine izin verilmedi. CHP milletvekilleri ancak iki gün önce belediye binasına girebildiler.”

İstanbul'da gözaltına alınan ve tutuklananlara dair net bir sayı bulunmamakta birlikte, derneğimize yapılan 12.11.2024 tarihli başvuruda yer alan “5 Kasım günü eşim Esenyurt'ta kayyum protestolarına katıldı. Darp edilerek ve ters kelepçe yapılarak gözaltına alındı. Darp sonucu saçları yolunmuş, kolları ve omuzları mor haldeydi. 7 Kasım günü tutuklandı. Şu an Bakırköy Kadın Cezaevinde...” biçimindeki anlatı ve avukatın görüşmesi sonrasında derneğimize ilettiği gözlemler, yine 8 Kasım günü Silivri Kampüs Hapishanesine gerçekleştirdiğimiz bir ziyaret sırasında görüşme yapılan mahpusun “ kayyum protestoları nedeniyle her gün birkaç kişi tutuklanıp koğuşumuza getiriliyor. Bu nedenle koğuş kapasitemiz bir haftada iki katına çıktı” yönündeki beyanı, İstanbul'da protestolar nedeniyle çok sayıda gözaltı ve tutuklama olduğunu ve bu süreçte göz altına alınanlara işkence ve kötü muamele uygulandığına dair kamuoyuna da kısmen yansıyan bilgileri güçlendirmektedir.

31 Ekim 2024 tarihinde İstanbul Esenyurt Belediye Başkanı Ahmet Özer'in görevden alınıp aynı gün tutuklanması ve yerine kayyum atanması ve sonrasında Esenyurt Belediyesi'nde 5'i Başkan yardımcısı olmak üzere, basın yayın müdürü ile birlikte toplam 6 üst düzey yönetici görevden uzaklaştırılmıştır.

CHP Belediye Grup Odası tabelası sökülmiş, seçilmişlerden oluşan Belediye Meclisinin kayyum kararıyla askıya alınmıştır. Belediye Meclisinin görevleri memurlara devredilmiştir.

TİHV günlük hak ihlalleri raporlarından derlenen bilgilere göre 31 Ekim-11 Kasım tarihleri arasında İstanbul'da; 5 gösteri ve basın açıklamasına engelleme ve emniyet güçleri tarafından müdahale gerçekleşti.

Emniyet Genel Müdürlüğü'nün 6 Kasım tarihli açıklamasına göre 75 sosyal medya hesabı hakkında adli işlem başlatıldı. Ve Esenyurt Belediye Başkanı hakkında İst. CBS tarafından “terörün finansmanının önlenmesi yasası” kapsamında yeni bir soruşturma başlatıldı.

- 31 Ekim 2024 tarihinde basında yer alan haberlerden, Esenyurt Belediye Başkanı'nın tutuklanması ve belediyeye kayyum atanmasını protesto etmek için yapılacak miting öncesinde polisin Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) Genel Başkanı Özgür Özel'in de içinde bulunduğu parti otobüsünün Esenyurt Cumhuriyet Meydanı'na girmesine izin vermediği ve CHP üyelerinin de aralarında olduğu gruba göz yaşartıcı kimyasal ajan (biber gazı) ile müdahale ettiği öğrenildi. Müdahalede gözaltına alınan olmadığı bildirildi.
- **4 Kasım 2024 tarihinde İstanbul'un Kağıthane ilçesinde** Belediye Meclisi'nin toplantısı sırasında kayyum atamalarını kınayan bir bildiri okuyan CHP'li belediye meclis üyelerine Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP) ve Milliyetçi Hareket Partisi'nden (MHP) seçilmiş belediye meclis üyelerinin su şişesi fırlattığı ve yaşanan olaylarda CHP'li 2 belediye meclis üyesinin yaralandığı öğrenildi. Haberlerde ayrıca Kağıthane Belediyesi zabıtalılarının meclis toplantısını izleyen CHP Gençlik Kolları üyelerine müdahale ettiği belirtildi.

- 5 Kasım 2024 tarihinde aynı gerekçe ile İstanbul'un Kadıköy ilçesinde Kadınlar Birlikte Güçlü Platformu üyeleri tarafından yapılan yürüyüşe polis müdahale etti. Müdahalede gözaltına alınan olmadığı öğrenildi. Haber takibi yapan gazetecilerin de polis tarafından engellendiği ve eylem alanından uzaklaştırılmak istendiği öğrenildi.
- 7 Kasım 2024 tarihinde İstanbul'un Avcılar ilçesinde Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi (DEM Parti) ilçe örgütü tarafından aynı gerekçe ile yapılmak istenen protestoya polis tarafından müdahale edildiği ve protesto için ilçe binası önünde toplananların fiziksel şiddet kullanılarak ilçe binasının içine sokulduğu öğrenildi.
- 11 Kasım 2024 tarihinde basında yer alan haberlerden, İstanbul Esenyurt Belediye Başkanı Ahmet Özer'in tutuklanması ve yerine kayyum atanmasının ardından 4 Kasım 2024 tarihinden bu yana belediye binası önünde tutulan nöbete katılan Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) Grup Başkan Vekili Ali Mahir Başarır, Genel Başkan Yardımcısı Erhan Adem, İstanbul Milletvekili Yunus Emre, Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu ve Diyarbakır Milletvekili Sezgin Tanrıku'ndan oluşan heyetin belediye binasına girişlerinin polisler tarafından engellendiği, Grup Başkan Vekili Ali Mahir Başarır'ın Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Başkanı Numan Kurtulmuş ile yaptığı telefon görüşmesinin ardından heyetin belediye binasına girişine izin verildiği öğrenildi. Haberlerde CHP'den seçilmiş belediye meclis üyelerinin binaya girişlerine ise izin verilmediği bildirildi.
- 11 Kasım 2024 tarihinde basında yer alan haberlerden, 30 Ekim 2024 tarihinde gözaltına alınıp tutuklandıktan sonra görevden alınan ve yerine kayyum atanan İstanbul'un Esenyurt ilçesinin Belediye Başkanı Ahmet Özer hakkında İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 'terörizmin finansmanı' iddiasıyla yeni bir soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

İnsan Hakları Derneği Batman Şubesi 04.11.2024 Tarihinde Batman Belediyesine Atanan Kayyım Sonrası Gerçekleşen Toplumsal Olaylarda Yaşanan İhlallerin Gözlem Ön Raporu'nda Şu Tespitler Yer Almıştır:

04.11.2024-11.11.2024 tarihleri arasında Batman İli genelinde meydana gelen Masumiyet Karinesi, İŞkence ve Kötü Muamele Yasağı, Toplantı ve Gösteri Yürüyüş Hakkı ve Seçme-Seçilme Haklarına ilişkin ihlallerin önlenmesi, tespiti, ihlallere ilişkin etkili soruşturma yürütülmesi, yetki ve sorumluluğu olan mercii ve kurumların bu ihlallerin sonlandırılmasına yönelik harekete geçmelerini sağlamak ve ulusal-uluslararası kamuoyu ile ihlallerin paylaŐımı amaçlanmıŐtır.

Türkiye'de 15 Temmuz 2016 darbe girişimi ile ilan edilen Olağanüstü Hal Döneminde, 674 sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile yerel yönetimlerde önemli deđiŐiklikler meydana gelmiş ve belediye başkanlıklarına vesayet makamlarınca "kayyım" atanması uygulaması getirilmiŐtir.

2014 Yerel Seçimlerinde Demokratik Bölgeler Partisi'nden (DBP) seçilen belediye eş başkanlarının 96'sı görevden uzaklaŐtırılarak yerlerine kayyım atandı. 31 Mart 2019 seçimleriyle devam eden kayyım atamaları sonucunda, Halkların Demokratik Partisi (HDP) tarafından kazanılan 65 belediyeden 59'una kayyım atandı.

İçişleri Bakanlığı, Halkların EŞitlik ve Demokrasi Partisi (DEM Parti) yönetimindeki Batman Belediyesi'ne kayyım atadığını duyurdu. Bakanlık tarafından yapılan açıklamada, yerlerine kayyım atanan belediye eş başkanları haklarındaki davalar sıralandı; Batman Belediye EŞ Başkanı Gülistan SÖNÜK hakkında Batman 2'nci Ağır Ceza Mahkemesi'nin "silahlı terör örgütüne üye olma" iddiasıyla verdiği 6 yıl 3 ay hapis cezası, Batman Cumhuriyet Başsavcısının "silahlı terör örgütü propagandası yapma" iddiasıyla açmıŐ olduğu soruşturmanın devam etmesi, Batman Cumhuriyet Başsavcısının "silahlı terör örgütüne üye olma" iddiasıyla yürütölen soruşturmanın kayyım gerekece yapıldığı ifade edildi.

**MARDİN, BATMAN, HALFETİ BELEDİYE BAŞKANLARININ
İÇİŞLERİ BAKANLIĞINCA GÖREVDEN
UZAKLAŞTIRILMASINA DAİR BASIN AÇIKLAMASI**

1. Mardin Büyükşehir Belediye Başkanı Ahmet TÜRK'ün

a) Ankara 22. Ağır Ceza Mahkemesinin 2021/6 esas sayılı **KOBANİ DAVASI** kapsamında **SİLAHLI TERÖR ÖRGÜTÜNE ÜYE OLMA** suçundan **10 YIL HAPİS CEZASI ALMASI**,

b) Ankara 14. Ağır Ceza Mahkemesinin 2022/142 esas sayılı dosyası kapsamında **TERÖR ÖRGÜTÜ PROPAGANDASI YAPMAK** suçundan davasının devam etmesi ve

c) Mardin Cumhuriyet Başsavcılığının 2024/7685 sayılı soruşturma dosyası kapsamında **SİLAHLI TERÖR ÖRGÜTÜNE ÜYE OLMA** suçundan yürütülen soruşturması nedeniyle;

Ahmet TÜRK'ün Anayasa'nın 127'inci maddesi ile 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 47'inci maddesi gereğince geçici bir tedbir olarak İçişleri Bakanlığı'nca görevden uzaklaştırılmıştır.

5393 sayılı Belediye Kanununun 45 ve 46'ıncı maddeleri uyarınca **Mardin Valisi Tuncay AKKOYUN Mardin Büyükşehir Belediye Başkan Vekili** olarak görevlendirilmiştir.

2. Batman Belediye Başkanı Gülistan SÖNÜK'ün

a) Batman 2. Ağır Ceza Mahkemesinin 2023/70 esas sayılı dosya kapsamında **SİLAHLI TERÖR ÖRGÜTÜNE ÜYE OLMA** suçundan **6 YIL 3 AY HAPİS CEZASI ALMASI**,

b) Batman Cumhuriyet Başsavcısının 2023/14816 esas sayılı soruşturma kapsamında **SİLAHLI TERÖR ÖRGÜTÜ PROPAGANDASI YAPMAK** suçundan yürütülen soruşturmanın devam etmesi ve

c) Batman Cumhuriyet Başsavcısının 2024/7894 esas sayılı soruşturma kapsamında **SİLAHLI TERÖR ÖRGÜTÜNE ÜYE OLMA** suçundan yürütülen soruşturmanın devam etmesi nedeniyle;

Gülistan SÖNÜK'ün Anayasa'nın 127'inci maddesi ile 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 47'inci maddesi gereğince geçici bir tedbir olarak İçişleri Bakanlığı'nca görevden uzaklaştırılmıştır.

5393 sayılı Belediye Kanununun 45 ve 46'ıncı maddeleri uyarınca **Batman Valisi Ekrem CANALP Batman Belediye Başkan Vekili** olarak görevlendirilmiştir.

3. Şanlıurfa Halfeti Belediye Başkanı Mehmet KARAYILAN'ın

a) Gaziantep 2. Ağır Ceza Mahkemesinin 2020/136 esas sayılı dosyası kapsamında **SİLAHLI TERÖR ÖRGÜTÜNE ÜYE OLMA** suçundan **6 YIL 3 AY 15 GÜN HAPİS CEZASI ALMASI**,

b) Şanlıurfa Cumhuriyet Başsavcısının 2024/466 esas sayılı soruşturma kapsamında **SİLAHLI TERÖR ÖRGÜTÜNE ÜYE OLMA** suçundan yürütülen soruşturmanın devam etmesi nedeniyle;

Mehmet KARAYILAN'ın Anayasa'nın 127'inci maddesi ile 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 47'inci maddesi gereğince geçici bir tedbir olarak İçişleri Bakanlığı'nca görevden uzaklaştırılmıştır.

5393 sayılı Belediye Kanununun 45 ve 46'ıncı maddeleri uyarınca **Halfeti Kaymakamı Hakan BAŞOĞLU Şanlıurfa Valiliğince, Halfeti Belediye Başkan Vekili** olarak görevlendirilmiştir. **Kamuoyuna saygıyla duyurulur. 04.11.2024**

Batman Belediye Eş Başkanı Gülistan SÖNÜK, 04.11.2024 tarihli kayyım kararının kendisine sabah 06.00 da tebliğ edildiğini açıkladı. Polisler sabaha karşı belediye binası önünü ablukaya aldı. Sabah işbaşı yapmak üzere belediye binasına gelen belediye işçileri binaya alınmadılar. Belediye binasının ablukaya alındığını gören halk toplanmaya başladı. DEM Parti Yöneticileri, DBP Yöneticileri, İlçe Belediye Eş Başkanları, Milletvekilleri ve STK'ların destek amacıyla geldiği görüldü. Bu süreçte polis ve halk arasında zaman zaman tansiyon yükseldi. İlk gün çıkan olaylarda kolluk kuvvetlerinin yurttaşlara orantısız uyguladığı müdahale basına yansıdı. Basına yansıyan görüntüler üzerinden ve gözlemci sıfatıyla alanda bulunan Dernek üyelerimiz ve Şube yönetim kurulu üyelerimiz tarafından tespit edilen hususlara raporda detaylı yer verilmiştir.

KAMUOYUNA ÖNEMLİ DUYURU (Etkinliklerin Yasaklanması)04.11.2024

04.11.2024

KAMUOYUNA DUYURU

Hakkında yapılan terör soruşturma/kovuşturma neticesinde İçişleri Bakanlığınca görevden uzaklaştırılan Batman Belediye Başkanı Gülistan SÖNÜK'ün yerine Batman Valisi Ekrem CANALP Belediye Başkan Vekili olarak görevlendirilmesi yapılmıştır.

Terör örgütüne müzahir kesimlerce il genelinde sağlanan huzur ve güven ortamını bozmak amacıyla her türlü kanunsuz eylem ve etkinliklerin düzenlenebileceği göz önünde bulundurularak;

İl sınırları içinde huzur ve güvenliğin, kişi dokunulmazlığının, tasarrufa müteallik emniyetin ve kamu esenliğinin sağlanması amacıyla, Valilik ve Kaymakamlık makamlarının uygun göreceği etkinlikler ve 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyetleri Kanunu Ek-1 maddesi kapsamındaki oyun, temsil ve çeşitli şekillerdeki gösteri ve etkinliklerin, ticari kimliği bulunan özel hukuk tüzelkişiliklerinin ticari faaliyetleri hariç olmak üzere yapılması muhtemel her türlü açık alanlardaki eylem/etkinlikler (basın açıklaması, toplanma, yürüyüş, açık grevi, oturma eylemi, miting, stant açma, çadır kurma, bildiri/broşür dağıtma, afiş/pankart asma, vb.) ile ilimiz merkez ve dış ilçelerimizde (İl Mülki sınırlar içerisinde) eylem/etkinlik düzenlemek, düzenlenebilecek olan eylem/etkinliğe destek vermek ve **gelebilecek kişi ya da grupların ve araçların ilimiz sınırlarına girişlerinin ve çıkışlarının** 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11/C maddesi ve 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 17. ve 19. maddelerine istinaden **04/11/2024 Saat:09.00'dan 13/11/2024 Saat:23.59'a kadar (10 Gün) süreyle il merkezi ve ilçelerimiz dahil olmak üzere Batman İli coğrafi sınırları içerisinde YASAKLANMIŞTIR.**

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

BATMAN VALİLİĞİ

Bizi Takip Edin

KAAN EGM Mobil Uygulaması

Kültür Mahallesi Adalet Cad. Batman

0 488 213 10 01

Aynı gün Batman Valiliği, 04/11/2024 tarihinde Batman Belediyesine kayyım atanması sonucu merkez ve ilçeler dâhil olmak üzere 10 gün toplantı ve gösteri yürüyüşlerinin yasaklandığını belirtmiştir.²

² <http://www.batman.gov.tr/kamuoyuna-onemli-duyuru-etkinliklerin-yasaklanmasi04112024#>

Kayım atanan Batman belediyesi önünde bekleyen halk ile polisler arasında 16:00 sularında olaylar yaşandı. Kolluk mensupları tarafından anonslar yapılmadan müdahale yapıldı. Bu sırada yurttaşlar ablukaya alındı. Demokratik tepkilerini göstermek isteyenlere tazyikli su ve biber gazı sıkıldı. Tazyikli su ve biber gazı sıkılırken herhangi bir uyarı yapılmadığı görülmüştür. Polis tarafından PVSK 16. Maddesine aykırı müdahale yapıldığı gözlemlenmiştir.

Batman Belediyesine atanan kayyım sonrası yaşanan olaylarda 4-11 Kasım tarihleri arasında tespit ettiğimiz verilere göre;

En az 250 kişinin gözetimine alındığı, gözetimine alınanların 56'sı çocuk olduğu iddia edilmiştir. Batman Emniyet Müdürlüğünde alınan ifadeler sonrasında 67 kişinin serbest bırakıldığı, 60 kişinin adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı, gözetimine alınan kişilerden toplam 19 kişi tutuklanmış olup bunlardan 3 kişinin çocuk olduğu tespit edilmiştir.

Gözültına alınmalarda kolluk kuvvetlerinin şiddet ve orantısız güç kullandığı, gözültına altına alınma esnasında insanların darp edildikleri, tekmelendikleri, arabaya götürülürken yerde sürüklendikleri, dövüldükleri, ters kelepçelendikleri ve hakaret içerikli sözlere maruz kaldıkları gözlemlenmiştir.

Kolluk kuvvetlerinin; basın mensuplarının mesleklerini icra etmelerini engellediği ve darp ederek onları gözültına aldıkları gözlemlenmiştir. ³

³ <https://x.com/lhsanYlcn/status/1853371084231319901?t=JmooOCTphB8ofNHpSLN45Q&s=09>
<https://www.instagram.com/reel/DB9K-b3grME/?igsh=bTN1dG8ybzBqamVu>
<https://x.com/batmanolay/status/1855362065302532346?s=48&t=DxUwOuSngnFGR3oLuP0QSw>

10 yaşlarında bir çocuğun kolluk kuvvetleri tarafından gözaltına alındığı ve araca bindirilirken darp edildiği gözlemlenmiştir.⁴

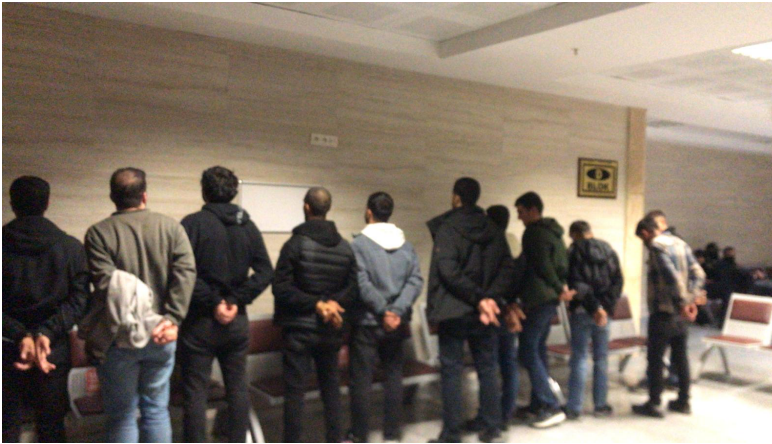
Olaylardan bağımsız bir şekilde yoldan geçen bazı kişilerin de gözaltına alındıkları, kolluk kuvvetlerinden kaçan vatandaşın yakın çevrede sığındıkları bazı binalarda daire ve iş yeri sahiplerinin de göstericilerle beraber gözaltına alındıkları, gözaltına alınan vatandaşların gözaltına alındıkları yerde ve götürüldükleri emniyet kapısında gözaltı aracında uzun süre bekletildikleri gözlemlenmiştir.

Gözaltına alınan kişiler, gözaltına alınan kişilerin sağlık kontrolü yapılırken, acile gelen hastaların, sağlık hizmetlerinden yaklaşık 4 saat mahrum kaldıkları iddia edilmiştir.

Darp edilerek gözaltına alınan kişilerin götürüldüğü Batman İluh Devlet Hastanesinde işkenceye maruz kaldıkları belli olmasına rağmen doktorların, kolluk kuvvetlerinin baskısıyla darp raporu vermedikleri iddia edildi.

İşkenceyle gözaltına alınan kişiler, uzatılan gözaltılardan sonra ikinci gün doktora götürüldüklerinde 10'ar kişilik gruplar ve 10 kişiden oluşan kolluk kuvveti ile beraber küçük muayene odasında doktorla yalnız kalmayacakları şekilde muayene edildiklerini, aslında bu muayenenin gerçek bir muayene olmadığını prosedür gereği doktora çıkarıldıklarını iddia ettiler. Yine gözaltına alınanların bazılarının kelepçe ile muayeneye çıkarıldıkları iddia edildi. Doktor muayenesi sırasında röntgen, ağrı kesici gibi talepleri olmasına rağmen kolluk kuvvetlerinin doktorları **“buradaki işlemleri uzatmayın gerekenler için daha sonra geliriz”** dedikleri iddia edilmiştir.

Gözaltında olan kişilere yeterli yemek ve su verilmediği iddia edilmiştir. Yine gözaltındaki yakınlarını Batman Emniyeti önünde bekleyenlere kolluğun; “buradan derhal uzaklaşın yoksa sizi süpürürüz” diyerek sözlü şiddet uyguladıkları gözlemlendi.

⁴ <https://x.com/batmanburada/status/1853774343236640785?s=48>

Gözültına alınanların, savcılık ifadesi ve hâkim sorgusu bekleme esnasında adliye koridorunda ters kelepçelenerek işkenceye maruz kaldıkları gözlemlendi. Şüpheliler ters kelepçe ile sandalyelere oturtularak bekletilmişlerdir. (Ters kelepçenin ispatı amacıyla şüpheliler ayağa kalkıp sırtı dönük pozisyona getirilerek fotoğraf çekilmiştir.) Gözültında bulunan kişiler hastaneye götürülürken gözülti aracında başları iki bacakları arasında olacak şekilde saatlerce bekletilmiş ve fiziksel şiddete maruz kalmış olup, şiddeti uygulayan kolluk kuvvetlerini tespit edilmemesi için buldukları pozisyondan çıkmaları engellenmiştir. Ayrıca gözülti aracında saatlerce **“Ölürüm Türkiyem”** marşı dinletilmiştir.

Belediye binasına yakın yerlerde park edilmiş araçların kolluk kuvvetlerinin protestoculara yaptıkları müdahale sonrasında araçların zarar gördükleri gözlemlenmiştir.

% 84 zihinsel engelli bir vatandaş gözültına alındıktan sonra tutuklanıp cezaevine götürülmüştür.

05.11.2024 tarihinde Batman Valiliği tarafından **“gözültına alma işlemleri yapılırken polis memurlarının tutum ve davranışlarıyla ilgili soruşturma başlatılmıştır”** açıklaması yapılmıştır. Yapılan açıklama sonrası yürütülecek soruşturmaların şeffaf bir şekilde olmasını ve gerekli tüm sürecin kamuoyuyla paylaşılmasını talep ediyoruz.⁵

10 Kasım 2024 tarihinde yapılan basın açıklamasından sonra aralarında parti eş genel başkanlarının, milletvekillerinin, siyasi parti il temsilcilerinin bulunduğu alana kolluk kuvvetleri tarafından tazyikli su ve biber gazı sıkıldığı gözlemlenmiştir.⁶

Kente girişler engellenerek halkın seyahat özgürlüğü kısıtlandı.⁷

⁵ <http://www.batman.gov.tr/basin-duyurusu-5112024#>

⁶ <https://x.com/maturkce/status/1855608511775846419?s=48&t=DxUwOuSngnFGR3oLuP0QSw>

⁷ https://x.com/FerhatEncu/status/1855566948102230349?t=CM8jHe_wp9hojwnt2qHpNw&s=09

Kolluk kuvvetleri tarafından darp edilerek gözaltına alınan bazı kişiler ters kelepçe, diz çökmüş vaziyette yüzleri duvara dönük onur kırıcı bir şekilde Belediye bahçesinde gözaltı aracı için bekletildikleri, bekleme esnasında ters kelepçeli vatandaşın dövüldüğü, tekmelendiği ve hakarete maruz kaldıkları gözlemlenmiştir.⁸

Sendika kararıyla alanda gözlemci olarak bulunan sendika temsilcilerinin ve yönetim kurulu üyelerinin darp edilerek gözaltına alındıkları, kimilerinin darp sonucu kaburga kemiklerinin kırıldığı, ellerinde açık yaralar meydana geldiği gözlemlenmiştir.⁹

Parti il temsilcilerinin, milletvekillerinin bulunduğu alanda kolluk kuvvetlerinin gaz ve tazyikli su sıktıkları gözlemlenmiştir.

Siyasi parti temsilcilerinin yaşanan arbedede yaralandıkları gözlemlenmiştir.

Kolluk kuvvetlerinden bazıları bireysel olarak protestocuların arasına karışıp arbede yaşanmasına sebep oldukları gözlemlenmiştir.

Alandan ıslak elbiselerle gözaltına alınıp emniyete götürülen vatandaşlar avukatlara bütün geceyi ıslak elbiseleriyle ve battaniye verilmeden üşüyerek geçirdiklerini ifade etmişlerdir.

⁸ <https://vt.tiktok.com/ZSjDyJxQs/>

⁹ <https://x.com/democrat1/status/1853443312708903297?t=al537JlMwGqG7FYPpfouAg&s=08>

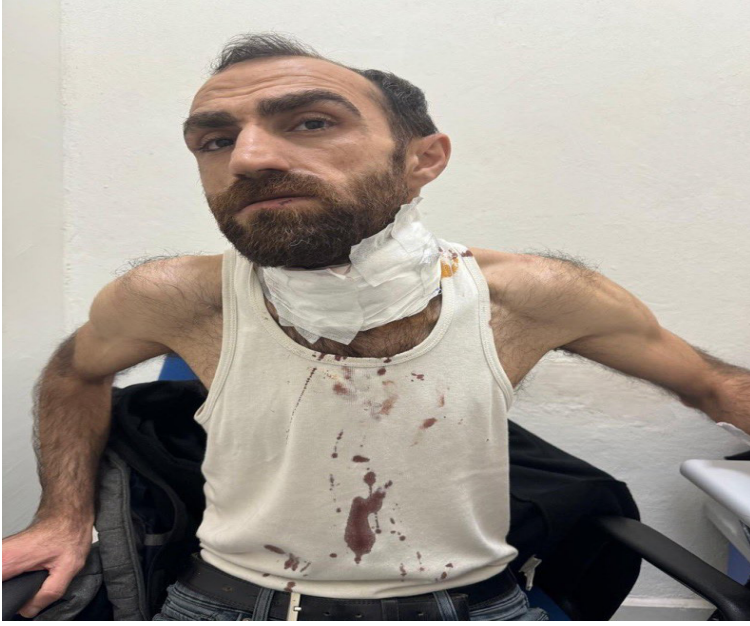
Gözaltında olan bazı vatandaşların elbiselerinin, ayakkabılarının üzerlerinde olmadığı, gözlemlenmiştir.

Eylem ve gösterilerin olduğu yakın çevrede esnafların işyerlerini açamadığı ve bu durumdan kaynaklı mağdur oldukları gözlemlenmiştir.

DEM Parti meclis üyelerinin belediye binasına girişi kolluk kuvvetleri tarafından engellendiği gözlemlenmiştir.

Gözaltında bazı vatandaşların şiddete uğradığı ve bir tanesinin elinin yarıldığı görüşmüştür.

Kolluk kuvvetlerinin yaptıkları ev baskınında, kapıyı kırmak suretiyle evlere girdikleri, ev eşyalarına zarar verdikleri ifade edilmiştir. % 70 engelli başvurucumuzu ters kelepçeleyerek üzerine 2 köpek salarak köpek saldırısına maruz bırakıldığı ve boğazından aldığı darbe ile boğazına 12 dikiş atıldığı, kolluk kuvvetleri tarafından mağdurun eline mutfak bıçağı tutuşturularak; "sen kendini bıçakla kestin" denildiği iddia edilmiştir. Yine aynı evde, başvurucumuzla birlikte yaşayan anne ve babasının da yere yatırılarak kolluk kuvvetleri tarafından başlarına silah dayandığı iddia edilmiştir.¹⁰

¹⁰ <https://www.instagram.com/reel/DCEwDPesFse/?igsh=d3NzZzAxNXIjY3Q4>

Gece saatlerinde kimliği belirsiz şapkalı ve maskeli bazı kişilerin sivil araçlarla kendini polis olarak tanıtırak basın çalışanlarını gözaltına almaya çalıştıkları basına yansımıştır.¹¹

Gözaltına alınan bazı vatandaşların kronik rahatsızlıkları olduğu ve ilaç talebinin karşılanmadığı belirtilmiştir.¹²

Kolluk kuvvetleri tarafından gözaltına alınan bir gencin yakın çevrede bulunan bir işyerine alınarak darp edilip işkence uygulandığı basına yansımıştır.¹³

Belediyeye yakın olayları kayıt altına alan bir yerel basın binasına kolluk kuvvetlerinin saldırmış ve binada bulunan basın çalışanlarının darp edilerek gözaltına alınmıştır.¹⁴

İlimiz ana arter caddesi olan Diyarbakır Caddesi Basın Kavşağı'ndan belediye önüne kadar bölümünün kolluk kuvvetleri tarafından ulaşıma kapatıldığı ve yolun trafiğe kapatılmasından kaynaklı trafik akışında insanların zor durumda kaldığı gözlemlenmiştir.

¹¹ <https://x.com/batmanolay/status/1855362065302532346?s=48&t=DxUwOuSngnFGR3oLuP0QSw>

¹² <https://x.com/perspectifnews/status/1853827901860217251?s=48&t=DxUwOuSngnFGR3oLuP0QSw>

¹³ <https://vt.tiktok.com/ZSjDy5aR1/>

¹⁴ <https://www.instagram.com/reel/DB9K-b3grME/?igsh=bTN1dG8ybzbqamVu>

Atanan kayyıma karşı tepki olarak toplanan vatandaşların kolluk kuvvetleri tarafından TOMA aracıyla tazyikli su ve biber gazı sıkıldığı, buna bağlı olarak insanların nefes almada zorluk yaşadıkları, biber gazından yakın çevrede bulunan okullarda çocukların da etkilendiği gözlemlenmiştir.

Kolluk kuvvetlerinin toplanan kalabalığı dağıtmak için taş attıkları gözlemlenmiştir.

Yine akşam saatlerinde, mahalle aralarına helikopterle biber gazı sıkıldığı, insanların evlerinde dahi gazdan olumsuz etkilendikleri gözlemlendi. ¹⁵

4-11 Kasım 2024 tarihler arasında yaşanan hak ihlallerini kısaca sıralamak gerekirse;

- 1-Seçme ve Seçilme Hakkı,
- 2- İşkence ve Kötü Muamele Yasağı,
- 3- Toplantı ve Gösteri Yürüyüşü Düzenleme Hakkı,
- 4- Masumiyet Karinesi,
- 5-Seyahat Özgürlüğü,
- 6-Hak Arama Hürriyeti ihlal edilmiştir.

Batman Valiliği tarafından 04.11.2024 tarihinde tüm yurttaşlar için anayasal bir hak olan barışçıl toplantı ve gösteri yapma hakkının yasaklanması kararı, geri alınmalıdır. Protestolara orantısız güç kullanımı ve insan onuruna aykırı davranışlar ihlallere neden olmuştur. Devlet, yükümlülükleri gereği protestolar sırasında kişilerin işkence ve eziyete ya da insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir ceza veya muameleye maruz bırakılmalarını engelleyecek tedbirler almalıdır.

¹⁵ <https://vt.tiktok.com/ZSjDfSYJY/>

Yaşanan hak ihlallerinde idareciler, personel, denetim yetkisini yerine getirmeyen idari ve adli kurumlar sorumluluk sahibidir. Bu sebeple tüm kamu birimlerin her kademesinin, denetim yetkisi bulunan idari kurumların ve yargı makamlarının, yine ilgili Bakanlıkların; ulusal ve uluslararası mevzuattan doğan sorumluluklarını yerine getirmelerini sorunları ivedilikle çözmelerini talep ediyoruz.

Kamu makamlarını derhal bu müdahaleden vazgeçmeye, orantısız güç kullanmayı durdurmaya ve Batman'ın seçilmiş belediye başkanını göreve iade etmeye, insan hakları ve demokrasi değerlerinden yana işlemler yapmaya davet ediyoruz. Kayyım atamalarından vazgeçilmeli, halkın ve Belediye Meclislerinin iradesi esas olmalıdır.

Kayyım atamalarıyla başlatılan anti-demokratik süreç, demokrasiye inanan, evrensel ve insan-cıl hukuk değerlerini savunan, halkın iradesine saygı duyan insan hakları savunucuları olarak kayyım uygulamalarına karşı olduğumuzu belirterek, bu baskıcı ve antidemokratik politikardan vazgeçmeye, işkence ve kötü muamelede bulunan kolluk hakkında soruşturma açılmasını ve Kürt meselesinin barışçıl ve demokratik çözümü yönünde tarafları sorumluluk almaya çağırıyoruz.

İnsan Hakları Derneği Mardin Şubesi 04.11.2024 Tarihinde Mardin Belediyesine Atanan Kayyım Sonrası Gerçekleşen Toplumsal Olaylarda Yaşanan İhlallerin Gözlem Ön Raporu'nda Şu Tespitler Yer Almıştır:

04.11.2024 tarihlerinde İçişleri Bakanlığı kararı ile DEM Parti yönetimindeki Mardin Büyükşehir Belediyesine Kayyım atanmıştır. Mardin Büyükşehir Belediye Eş Başkanı Ahmet Türk görevden alınmıştır. Açıklamada belediye başkanının "geçici bir tedbir olarak" İçişleri Bakanlığı'nca görevden uzaklaştırıldığı belirtilmiştir.

Bu raporda ile 04.11.2024-11.11.2024 tarihleri arasında Mardin İli genelinde meydana gelen Masumiyet Karinesi, İşkence ve Kötü Muamele Yasağı, Toplantı ve Gösteri Yürüyüş Hakkı ve Seçme-Seçilme Haklarına ilişkin bilgiler yer almaktadır.

04.11. 2024 tarihinde kayyım atamalarının yapıldığı gün Mardin'de Valilik tarafından 10 günlük eylem ve etkinlik yasağı duyurusu yapılmıştır.

Aynı gün belediyeye girmek isteyen vatandaşlar polis engeli ile karşılaşmıştır. Sabah saatlerinde polislerin belediye girişini kapatmaları ve belediye çalışanlarının içeriye girmek istemeleri nedeniyle arbede çıkmıştır. Yaşanan olay üzerine halkın üzerine tazyikli su ve biber gazı sıkılmıştır. Tazyikli su ve biber gazı nedeniyle pek çok vatandaş etkilenmiştir.

Kızıltepe Dem Parti İlçe Eş Başkanı Abidin Unay ve beraberinde 3 kişi ile birlikte biber gazı ve tazyikli su nedeniyle fenalaşmış ve hastaneye kaldırılmışlar.

4 Kasım 2024 günü gösteri ve yürüyüş hakkını kullanan 9 vatandaş H. B.(26), C. H. K.(17), K. A., Ş. Ş., K. Ç., Z. A., H. Y. , Ş. D.ve B. C. gözaltına alınmıştır.

H. B. isimli vatandaş ilk gün ifadesi alındıktan sonra serbest bırakılmıştır. Diğer vatandaşların gözaltı süresi bir gün daha uzatılmıştır.

Gözaltına alınan vatandaşlarla yapılan görüşmeler neticesinde; muhbirlik dayatmasının yapıldığı, tehdit ve hakaretler edilip darp edildikleri tarafımıza aktarılmıştır.

H. B. isimli 27 yaşındaki vatandaş gözaltına alınmıştır. H. B. %30 görme engeli, %52 duyma engeli ile beraber henüz rapor almamış olmasına rağmen zihin engeli de bulunmaktadır.

Bu 9 kişiden sadece iki kişi Tutuklama talebiyle sulh cezaya sevk edildi. K. A. isimli vatandaş örgüte üye olmamakla beraber örgüt adına suç işleme suçu kapsamında tutuklanmıştır.

Yine aynı şekilde yaşı küçük çocuklar evlerine yapılan baskınla gözaltına alınmıştır. İki günlük gözaltı sonrası ifadelerinin alınması amacıyla savcılığa getirilmişlerdir.

17 yaşındaki E. Ö. gözaltına alınmış ve karakolda işkenceye maruz kalmıştır. Karakolda gördüğü şiddet nedeniyle elinin yarıldığını belirtmiştir.

8 Kasım 2024 tarihinde S. K.,H. T., S. Y.,D. Ş.(17 yaşında), D. Ş., M. E. Ş., M. A. D. ve U. E.(17 Yaş) ve ismi öğrenilemeyen 6 çocuk gözaltına alınmıştır.

Tüm gözaltılar örgüt adına suç işleme suçu nedeniyle yapılmış. Ve bu suçtan ifadeleri alınmıştır.

Mardin Dem Parti il Eş Başkanı M. Mihdi Tunç hakkında yaptığı konuşma nedeniyle soruşturma başlatılmıştır. Gözaltına alınan 9 kişiden 8' i Denetim serbestliğiyle bırakılmıştır. S.K. adındaki şahıs tutuklanmıştır.

Mardin Büyükşehir Belediyesinde Ahmet Türk'ün görevden alınmasının ardından Mardin Valisi Tuncay Akkoyun'un 420 işçiyi işten çıkardığı iddia edilmiştir ancak valilikten yapılan açıklama işten çıkarmaların söz konusu olmadığı yönündedir. Aynı tarihlerde Büyükşehir Genel Sekreteri, 4 genel sekreter yardımcısı, 12 daire başkanı, Mardin Su ve Kanalizasyon İdaresinde (MARSU) görevli 1 genel müdür, 1 genel müdür yardımcısı, 4 daire başkanı toplam 22 üst yönetici görevden uzaklaştırılmıştır. Bunun dışında Belediyede görev yapan 3 danışmanın işine son verilmiştir. Ayrıca, Büyükşehir Belediyesine bağlı Kent A.Ş. şirket yönetimi feshedilmiştir.¹⁶

İnsan Hakları Derneği Urfa Şubesi 04.11.2024 Tarihinde Halfeti Belediyesine Atanan Kayyım Sonrası Gerçekleşen Toplumsal Olaylarda Yaşanan İhlallerin Gözlem Ön Raporu'nda Şu Tespitler Yer Almıştır:

04.11.2024 tarihlerinde İçişleri Bakanlığı kararı ile DEM Parti yönetimindeki Batman Belediyesi, Mardin Büyükşehir Belediyesi ve Halfeti Belediyesine kayyım atandı. Mardin Büyükşehir Belediye Eş Başkanı Ahmet Türk, Batman Belediye Eş Başkanı Gülistan Sönük ve Halfeti Belediye Eş Başkanı Mehmet Karayılan görevden alındı. Açıklamada belediye başkanlarının "geçici bir tedbir olarak" İçişleri Bakanlığı'nca görevden uzaklaştırıldığı belirtildi.

İHD Urfa Şubesi olarak kayyım atanması ve sonrasında 4.11.2024-11.11.2024 tarihleri arasında yaşanan olaylara ilişkin tespitlerimiz şunlardır:

04.11.2024 tarihinde İçişleri Bakanlığı tarafından 5393 sayılı Belediye Kanununun 45 ve 46'ncı maddelerini dayanak göstererek Halfeti Belediyesine hukuksuz bir şekilde kayyım atanmıştır. Eş başkanlar, Mehmet Karayılan ve Saniye Bayram 4 Kasım 2024'te İçişleri Bakanlığı kararıyla görevden alınmıştır yerine Halfeti Kaymakamı Hakan Başoğlu kayyım olarak atanmıştır. Kayyım kararı sonrasında Urfa Valiliği tarafından şehirde 10 günlük eylem ve etkinlik yasağı konulduğu

¹⁶ [MARSU yönetimi görevden alındı, yerlerine yeni isimler atandı - Mardin Haber Gazetesi](#)

açıklamıştır.2016'dan sonra Halfeti Belediyesine İkinci kez kayyım atanmıştır. Bu hukuksuzluğun dayanağı Mehmet Karayıllana yönelik açılan soruşturma dosyasıdır. Soruşturma dosyası başka bir şahsa ve başka bir suçtan açılmıştır.

Bundan dolayı İHD Yönetici ve üyelerinden oluşan dört kişilik avukat ekibiyle Saat 15.00 te Halfeti ilçesine gidilmiştir. Halfeti Belediye Binasının etrafında alınan hukuksuz kayyum kararına halk, bölge Milletvekilleri ve Belediye Başkanları tarafından kayyum kararını protesto etmek için bir araya gelmiştir. Belediye binasının etrafını Kolluk güçleri tarafından demir bariyer ve TOMA araçlarıyla geniş bir alanı abluka altına alıp o bölgedeki geçişe izin verilmemiştir. Bu hukuksuz kayyum kararını protesto etmek için Urfa Emek ve Demokrasi Platformu tarafından basın açıklaması gerçekleştirilmiştir. Yapılan basın açıklamasından sonra halk protesto amaçlı kayyuma karşı sloganlar söyleyerek tepkilerini gösterdikleri esnada kolluk güçleri tarafından biber gazı ve tazyikli su ile müdahalede bulunmuştur. Bu müdahale anayasal olarak haklarını kullanan halka karşı yapılan müdahale hem hukuksuz hem de orantısızdır. Bu müdahaleler sonucu orada bulunan çocuk, yaşlı ve engelliler ciddi bir şekilde etkilenmişler. Kendi iradelerine sahip çıkmak için gelen kitleye yapılan müdahaleden dolayı orada bulunan halk zarar görmüştür. Olaylar esnasında ve daha sonrasında 16 kişiye karşı gözaltı işlemleri uygulanmıştır. Gözaltına alınan 8 kişi işkence ve kötü muameleye uğradığını iddia etmiştir. Gözaltına alın 16 kişi tutuklama talebiyle Halfeti Sulh Ceza Hakimliği'ne sevk edilmiş, sevk edilenlerden 12 kişi tutuklanmıştır. Bu uygulamalar esnasında gözaltına alınan kişilere çıplak arama, darp ve psikolojik şiddet uygulanmıştır. Gözaltı süresi 4 gün olarak uygulanmıştır.

İşkence ve kötü muamele uygulamaları İHD, ÖHD ve Urfa Barosu tarafında takip edilip gerekli hukuki destek sunulmuştur.

İHD Genel Başkanı, MYK üyeleri ve Şube Başkanlarından oluşan heyetin Batman, Mardin ve Halfeti'deki gözlem ve tespitleri:

- Heyetimizin incelemelerde bulunduğu Mardin, Batman ve Halfeti'de yoğun bir güvenlik önlemi olduğu görülmüyordu.
- Kayyım atanan her üç belediyenin etrafının demir bariyerler ve TOMA araçlarıyla çevrili olduğu ve güvenlik güçleri de demir bariyerlerin arkasında güvenlik önlemi almıştı.
- Belediye çalışanları, belediye meclis üyeleri ve halkın hizmet alımı için dahi Belediye binalarına girmesi engellenmekte olduğu gözlemlenmiştir.
- Her türlü demokratik barışçıl eylemlere güvenlik güçleri tarafından işkence ve kötü muamele ile müdahale edildiği bizzat gözlemlenmiştir.
- Güvenlik güçleri tarafından barışçıl gösteri yapanlara ve kente yönelik yoğun bir tazyikli su ve biber gazı kullanımı olduğu tespit edilmiştir. Tazyikli su ve biber gazı kullanımından sadece gösteri yapanlar etkilenmemekte esnaf, evlerinde oturan insanlar, sokakta geçen herkesin etkilenmekte olduğu görülmüştür.
- Eylem ve gösterilerin olduğu yakın çevrede esnafın işyerlerini açamadığı ve bu durumdan kaynaklı mağdur oldukları gözlemlenmiştir.
- Gözlem ve ziyaret amaçlı kente gelen heyetlerin kimlik kontrolünden geçirildiği ve yaptıkları açıklamaların güvenlik güçleri tarafından birkaç kamera ile kayıt altına alındığı gözlemlenmiştir.
- Yerel ve ulusal basın çalışanlarının işlerini yapmalarının engellendiği ve baskıyla karşılaştıkları, bazı basın çalışanlarının gözaltına alındığı görülmüştür.

Öneriler:

- Demokratik yönetimin en temel özelliği halk iradesinin yönetime yansmasıdır. Belediye başkanları ve Belediye Meclis üyeleri de halk iradesini yansıtmaktadır. Dolayısıyla yerlerine kayyım atanan belediye başkanları derhal görevine iade edilmeli, Belediye Meclisi üyelerinin görevlerini yapmaları sağlanmalıdır.
- Hukuk kuralları ihlal edilerek tutuklanan Esenyurt Belediye Başkanı Ahmet Özer derhal serbest bırakılmalıdır.
- Belediyelerin önüne konulan güvenlik bariyerleri kaldırılmalı, güvenlik güçleri Belediye önünden çekilmelidir.
- Demokratik ve barışçıl protesto haklarına kullandığı için tutuklanan kişiler derhal serbest bırakılmalıdır.
- Medyaya da yansıyan işkence ve kötü muamele görüntüleri ile ilgili etkili soruşturma yapılmalı, işkence ve kötü muamelede bulunan güvenlik güçleri tespit edilerek haklarında gerekli adli ve idari işlemler başlatılmalıdır.
- Basın mensuplarına yönelik şiddet ve kötü muamelede bulunan güvenlik güçleri hakkında etkili soruşturmalar açılmalı, basın mensuplarının özgürce işlerini yapmaları sağlanmalıdır.
- Türkiye, Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartına koyduğu çekinceleri kaldırmalı ve yerel yönetimlerin daha demokratik, katılımcı hale getirilmesini sağlamalıdır.

- Yerel yönetimlere kayyım atanması düzenlemesi 1 Eylül 2016 tarihinde çıkarılmış olan 674 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede yer almıştır. Türkiye'nin içinde yer aldığı Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi ile Venedik Komisyonu'nun düzenlemeye ilişkin yapmış olduğu tespitler dikkate alınarak, kayyım atamasına izin veren ve halk iradesinin önünde engel oluşturan bu yasa yürürlükten kaldırılmalıdır.
- Olağanüstü hal dönemlerinde dahi gereklilikleri şüpheli görünen, yargı denetimi ve süreyle sınırlı olmayan kayyım atama uygulamasının olağan dönemlerde merkezi hükümet tarafından yerel yönetimler üzerindeki gücünü ve otoritesini artırmak amacıyla kullanılması kabul edilemez.

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ

   /ihdgenelmerkez

 Necatibey Cad. 82/11-12 Kızılay Çankaya/Ankara